

Tyvär saknar jag ”korrekta” pdf:er av tidningssidorna så detta är en mycket enkel layout, gjord i all hast.

På valpkurs – del 1

Att gå en valpkurs är både nyttigt och roligt. Viktiga sociala kontakter för de unga hundarna blandas med goda råd och hjälp. Bra Hund har varit med från starten på en valpkurs i Borås.

Text och foto: Lotta Hägglund

Efterfrågan på valpkurser blir allt större från år till år och det hänger naturligtvis samman med att antalet hundarökar i Sverige. Det är mycket positivt när nyblivna hundägare väljer att gå en kurs för att lära sig hur de ska ta hand om sin nya familjemedlem på bästa sätt. Målet med en valpkurs är att ge husse och matte en bra grund att stå på som de förhoppningsvis har nytta av hela hundens liv. Den valpkurs vi har valt att besöka hålls på Borås Brukshundklubb. När kursen startar, en solig söndag i oktober, infinner sig nio pigga, glada valpar och ett 15-tal förväntansfulla hundägare. Det roliga med valpkurser är att hela familjen, eller åtminstone stora delar av den, deltar. Eftersom de små valparna inte orkar jobba några långa stunder i taget blir det relativt mycket teori, både i stugan i samband med den obligatoriska kaffe-pausen, och på lydnadsplanen. Denna teori är nyttig för alla eftersom den till största delen handlar om det vardagliga umgänget med hunden.

Smilla är en blandras pudel/cocker spaniel. Matte heter Sofia Sahlberg.

Det rykte man hör ibland; att brukshundklubbar bara är till för brukshundar, visar sig snabbt vara felaktigt när man ser sammansättningen på kursen.

Den består till största delen är småhundar som dvärgpudeln, några terriers, en lagotto, en flat coated retriever och ett par blandraser. Endast en hund av traditionell bruksras står på deltagarförteckningen – en dobermann. Valparnas ålder varierar från tre till sex månader. Har de passerat sexmånadersstrecket så kallas det unghundskurs i stället men innehållet i kursen är ungefär detsamma.

Mari Gustavsson och Svea tränar på en fin kontakt.

Vissa av hundägarna har varit på besök på klubben några gånger innan kursstarten så att valpen har fått vänja sig vid miljön. För en liten valp är det tillräckligt mycket att fundera på ändå med alla nya hundar och människor och att därtill lägga en helt ny plats med allt vad det innebär av intryck och dofter, det kan bli för mycket även för den tuffaste lilla individ. De flesta kommer i god tid och det går ganska livat till när alla samlas. Några av valparna är nyfikna och framfusiga och vill hälsa på såväl de andra valparna som människorna. Andra valpar är lite mer försiktiga

och kryper gärna upp i husses eller mattes trygga knä och beskådar det hela lite mer ovanifrån.

En av dem som besökt klubben några gånger tidigare är Mari Gustavsson med sin parson russel terrier, Svea. Mari berättar om valet av hund: "Jag hade sett denna ras bland annat på agilitytävlingar och tyckte det verkade vara en pigg och glad hund. Efter att jag träffat en bekants hund av samma ras bestämde jag mig. Tanken med Svea är att hon först och främst ska vara en trevlig familjehund som också kan bidra till att jag kommer ut och rör på mig.

Jag har även tankar på att börja med agility när Svea blir äldre och jag har fått en bra allmänlydnad på henne." När alla har kommit förflyttat sig hundar, förare och instruktörer in i klubbstugan för introduktion. Några av valparna gör allt de kan för att överrösta instruktörerna som får passa på att prata när valparna hämtar andan. Instruktörerna berättar om kursen och delar ut ett preliminärt kursschema.

Svea och Esco gillar att gå på valpkurs. Eller är det buskurs?

Ett kurstillfälle kommer att ägnas åt introduktion i spårarbete som är en mycket nyttig och rolig satsning för alla hundar, oavsett om man har tänkt sig en tävlingskarriär eller inte.

Den här gången blir det mycket information. Man berättar om klubben och dess verksamhet, vilka rättigheter och skyldigheter man har som medlem och mycket annat. Sedan är det dags för presentation av deltagarna. Ett antal frågor finns uppskrivna på tavlan och kursdeltagarna får intervjua varandra och redogöra för svaren. Detta är ett bra sätt för deltagarna att lära känna varandra och på så sätt skapa en bra stämning i gruppen. De frågor som skall besvaras är bland annat; varför man skaffat hund, varför man valt just den ras man har, vilka förväntningar man har på kursen och ambitioner för framtiden?

Lotta Augustsson, som är djursjukvårdare på Blå Stjärnans djursjukhus, visar hur man lägger ett tassbandage.

Varje kurstillfälle består av en blandning av teori och praktik utom ett som innehåller enbart teori. Den gången kommer det att handla om hur man tar hand om sin hund rent fysiskt, både i förebyggande syfte, friskvård, och om olyckan skulle vara framme. Man går igenom allt från kloklippning till hur man lägger tassbandage och tar tempen.

Borderterriern Lipton tog med både huse Peter och matte Cecilia Hjulström på valpkursen.

Svaren på de sista frågorna varierar kraftigt; från att hunden ska komma på inkallning och gå fint i koppel till att tävla i agility och bruks. Den här presentationen underlättar för instruktörerna som då kan ge rätt råd och tips redan från början.

En av deltagarna, Anders Forsberg berättar; "Vi hade hund i familjen när jag var liten. Det var en old english sheepdog som mest fungerade som sällskapshund. Nu är jag intresserad av att träna och eventuellt tävla i spår och/eller sök och då föll valet på dobermann. Jag tycker om rasens egenskaper, främst för att det är en arbetshund, och så tilltalas jag även av utseendet."

Anders Forsberg och Esco.

Redan nu, vid första kurstillfället så delas det ut två hemläxor. Den första uppgiften består av att, till avslutningen, träna in en cirkuskonst. Valet av konst är fritt och kraven lågt ställda men det ska vara något som husse eller matte kommit på själv och även räknat ut hur man ska lära in, några ledtrådar ges inte av instruktörerna. Detta görs för att få igång kursdeltagarna att tänka och fundera ut allt roligt de kan göra med sina hundar.

Förhoppningsvis kommer de att fortsätta ägna sig åt någon form av aktivering. Cirkuskonster eller mer seriöst, kanske tävlingsinriktat, spelar ingen roll,

huvudsaken är att man gör något tillsammans med sin hund. Den andra hemläxan består av att göra en skriftlig presentation av sin ras. Detta brukar vara en nyttig övning som relativt ofta uppdagar en och annan nyhet för de nyblivna hundägarna.

Alla hundraser har ju avlats fram i ett bestämt syfte och förvånansvärt många hundägare är ovetande om vad de egentligen har för resurser i andra änden av koppel. Hur många vet till exempel att pudeln från början var en vattenapporterande fågelhund? Om man som hundägare informerar sig om rasens ursprungliga användningsområde kan det förklara vissa beteenden och kanske underlätta inläring. De som har blandraser får en mer komplex uppgift då de måste forska på flera raser.

När detta är avklarat bär det äntligen iväg ut. Oftast brukar det bli en liten skogspromenad som slutar på lydplansplanen.

Men sedan stormen i vintras blåst ner skogen runt klubben är stigarna fortfarande blockerade och därför blir det en kortare promenad, direkt till lydplansplanen. Väl där blir alla hussar och mattar tillsagda att sätta sig ner med sina valpar och försöka få dem att slappna av vilket är lättare sagt än gjort. Vissa av valparna, som hållit igång under informationsstunden börjar nu bli övertrötta och liknelsen med ett barn som vägrar gå och lägga sig är ganska slående. Nu handlar det inte om att valparna ska sova, men helst sitta eller ligga i lugn och ro hos sin förare och koppla av.

Annika Hernqvist går sin första kurs med flatcoated retrievern Nicke.

Detta är en av de viktigaste delarna på en valpkurs - avslappning och passivitet, och det kommer man att ägna sig åt vid varje kurstillfälle. Valparna måste lära sig att det faktiskt inte händer något hela tiden. Lär de sig inte att koppla av är risken stor att det så småningom blir mycket stressade individer. Under den här avkopplingsstunden ber instruktörerna deltagarna att inte ha för stora förväntningar på vad valparna ska lära sig just under kurstillfällena, och framför allt; att inte jämföra sig och sin hund med de övriga kursdeltagarna.

Karl-Axel Sjöblom övar avkoppling med lagotton Fiori.

Denna miljö är ju självklart inte den optimala för inläring. Nya saker lärs med fördel in i en lugn och för hunden känd miljö, köksgolvet brukar vara ett bra val av träningsplats i början. När hunden sedan förstått vad den ska göra så ökar man gradvis på störningarna och flyttar ut på andra platser. Vad de däremot kommer att lära sig på kursen är hur de, som hussar och mattar, ska kunna lära hunden att fungera bra i vardagen. Det är ju också bra om de kan besöka klubben mellan kurstillfällena, till exempel på de fria träningskvällarna, då blir miljön känd för hunden.

Man understryker också vikten av miljöträning, till exempel att promenera i stan, på busstorg, gå över broar och uppsöka platser som kan verka konstiga för en liten valp. Det är vanligt att man på valpkurserna viker ett kurstillfälle för stadsvandring men

eftersom de flesta av deltagarna bor i stan så avvaktar man med att bestämma detta. Nästa punkt på schemat är kontaktövningar. Om hund och förare inte har en positiv kontakt med varandra så kan livet bli jobbigt. Kontakt är ett måste för så vardagliga saker som att hunden ska kunna vara lös och komma på inkallning, och även för att gå fint i koppel utan att dra. Alla deltagarna har med sig lite godis och en leksakoch dessa saker kommer nu väl till pass som belöning när valparna gör det dom ska, det vill säga håller kontakt med sin förare i stället för att nosa på marken och titta på alla andra valpar.

Efter detta är det dags för första kurstillfällets eldprov – inkallning! På klubben finns två planer som ligger åtskilda och för att öka förutsättningarna att lyckas så görs detta moment åtskilt från de övriga. Instruktören håller valpen i halsbandet medan husse och/eller matte förflyttar sig från hunden och sedan ropar.

De flesta valparna springer raka spåret medan några, lite mer självständiga individer, tar mycket god tid på sig och kollrar in alla nya spännande lukter och husse/matte får jobba ordentligt för att få in sin lilla hund.

Till sist är alla valpar lyckligt återförenade med sina hussar/mattar och första kurstillfället går mot sitt slut. Valparna är nu trötta och det passar bra med ytterligare en avkopplingsövning. Den här gången kommer de flesta till ro betydligt snabbare. Instruktörerna påpekar än en gång vikten av sådana här passivitetsövningar, ofta och i olika miljöer. Man påminner om hemläxorna, cirkuskonsten och rasrepresentationen, och avrundar sedan det hela. Om en vecka är det dags igen och eftersom valpar växer och förändras fort så kommer det då att vara nya, förmodligen mer självsäkra individer som sluter upp.

Publicerad i Bra Hund 2005